

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI

ANY I

BARCELONA — DISSAPTE 18 D' OCTUBRE DE 1879

NÚM. 143

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1er

Barcelona. . . un mes. . . . . 5 rals } PREUS DE SUSCRIPCIÓ { Estranger (unió postal) } trimestre, 40 rals
 Fora. . . . . un trimestre. . . . . 20 id. } América id. id. }

Butlletí Meteorològich — SERVEY EXPRES DEL «DIARI CATALÀ» — Observacions d' ahir

Hora	Nuvols	Vent. Direcció	Vent. Forsa	Estat higrom.	Tensió vapor	Barometre	Pluja	Temperatura	Temp. màxima	Temp. mínima	Evaporació	Direcció nuvols	Actinometre	Atmosfera	Estat dels Mars
8 d.	cap	NNE	del penell	Psicromet	Psicromet	à 0° y n/m	altura	ombra	ombra	ombra	total	10d. cap	9d. 76g42	9 d. rasa	Mediterrà
2 t.	cap	WNW	molts-uix	0° 460	3m684	764m3	total	12°9	13°3	9°8	milimetre	3t. cap	12d. 89g09	12 d. rasa	agitat
10 n.	cap	NW	fluix	0° 354	3m400	763m5	milim	17°1	aire libre	aire libre	ombra	4t. cap	3t. 78g32	3 t. rasa	Atlàntich
				0° 450	3m649	764m0	0m00	13°5	22°3	7°4	3m6	10n. cap	mitja 81g27	10n. rasa	agitat

CEL-PUR.—Per segona vegada desde que 's publica lo «Diari Català» lo cel ha permanescut tot lo dia absolutament limpi de núvols, sens que ni en l' horitzont se vegés cap broma ni celatje.—Dia molt fret. Va cada cop baixant lo termometre á causa de la corrent del N.—Sequetat. Baròmetre puja algo.

SOL ix á 6'15 se pon, á 5'15.

Dia 18 de Octubre Butlletí Astronòmic Per I. Martí Turró

LLUNA: ix á 9'06 matí, se pon, á 7'57 vespre.

PLUJA D' ESTRELLAS.—Del dia 19 al 25 d' aquest mes, deu observarse una abundant pluja d' estrelles, que 'ls principals punts d' irradiació serán los següents: un en la constel·lació de Taurus y Perseus, visible desde las 8 del vespre; altre, en la de Gémini, visible á la matinada; y un altre també de la constel·lació de Gémini. Darré á nostres lectors lo oesultat de las observacions de dita pluja.—Demà al mitj dia, la Lluna 's trovará á sa mes gran distancia al Sud ó dessota l' equador d' aquesta llunació.—Ahir y havia en lo Sol duas facas y molts fàculas.

SANTS DEL DIA.—Sts. Lucas, Asclepiades, Atenodoro, y santa Trifonia.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de San Matías.

Espectacles

TEATRO PRINCIPAL. = Real companyia dramática italiana Morelli-Tessero.—Funció pera avuy dissapte. — Estreno del grandió drama en en sis actes, titolat CLEOPATRA, quina difícil part de protagonista desempenyarà la eminent actriu Signa. Adelaide Tessero.

A las 8.—Entrada 4 rals.

Demà diumenge, segona representació del poema dramàtic, en sis actes, CLEOPATRA.

Se despatxa en Contaduría.

GRAN TEATRO DEL LICEO. = Avuy dissapte, 8.ª de abono, turno par. — La ópera GUGLIELMO TELL.

A dos quarts de nou.—Entrada 6 rals, al quint pis, 4 rals.

Se fan las supressions de costum terminant la ópera ab l' ária de tenor del quart acte.

Demà diumenge, á la tarde, MARGARITA DE BORGÑA.

Pera las funcions de tarde y nit se despatxa en Contaduría.

TEATRO ROMEA. = Societat Malibrán. — Funció pera avuy dissapte.—La comedia catalana en dos actes LA PUBILLA DEL VAILLÉS y la pessa LOS TRES TOMS. Acabant ab una gran sessió de Magnetisme y Sonambulisme pe 'l doctor May.

Entrada pera localitats 3 rals, idem al segon pis 2 rals.—Á las 8.

Funcions pera demà diumenge.—Tarde. — Lo interessant drama en quatre actes GASPAR EL GANADERO y la pessa catalana LO RET DE LA SILA.

Nit.—L' aplaudida comedia catalana en tres actes LA MA DEL INGLÉS y la pessa LO MESTRE DE MINYONS.

Se despatxa en Contaduría.

En la próxima setmana tindrà lloch l' estreno

en lo Teatro Català del drama en tres actes de D. Joaquim Riera y Bertran DE MORT A VIDA.

TEATRO DEL CIRCO. — Taumaturgia. — Magnetisme.—Sonambulisme.—Espiritisme.

Demà diumenge. — Ultimas funcions per la aplaudida companyia italiana que dirigeix lo cavaller Bosco y 'l doctor May. — Además dels experiments que mes aplausos mereixeren l' últim diumenge s' afegirán al programa altres de nous: la «Estenografia de la memoria», per lo noy Stalo, de 9 anys d' edat, y los «Misterios americanos», revista medianímico-esperitista sobre los principals fenómenos descuberts per Hume, Krawen y Allan-Kardec.

Entrada 2 rals. Butacas 2 rals. Assientos fixos 1 ral. Palcos 40 rals. Se despatxa sens augment en la llibreria de Lopez, Rambla del Centro, 20.

TÍVOLI. = Última setmana irremisiblement. —Avuy dissapte.—Á benefici del primer tenor cómich D. Francisco Puig.—La 67.ª representació y penúltima de la temporada del molt aplaudit espectacle en tres actes y onze quadros DE LA TERRA AL SOL.

Á dos quarts de nou.—Entrada 2 rals. — No 's donan salidas.

Demà diumenge, últimas funcions de temporada, ab las 68.ª y 69.ª representacions DE LA TERRA AL SOL.

Se despatxa en Contaduría.

TEATRO ESPANYOL. = Demà diumenge. —Se posará en escena lo drama LAS HIJAS SIN MADRE y la pessa LOS TRES TOMS.

A las 3.—Entrada 10 quarts.

TEATRO DE NOVETATS. — Avuy diumenge tarde á las 3.—Lo interessant drama en 7 actes LOS INCENDIARIOS DE PARIS y la pessa LA NOVIA DEL GENERAL.

Entrada 9 quarts.

CIRCO EQUESTRE BARCELONES. = Plassa de Catalunya. — Companyia de Alegria y

Chiesi. — Avuy dissapte. — Funció extraordinaria á benefici del públich, composta de vint y quatre números que compendrán los mes aplaudits treballs que executa la Companyia.

Entrada 3 rals.

Atesa la excessiva duració del drama, se comensará á las vuyt en punt.

SALÓ DE NOVETATS. = Demà diumenge. — Inauguració dels BALLS DE SOCIETAT en aquest magnífich saló, novament restaurat, y quin programa executarà una nutrida orquesta, baix la direcció de D. Joaquim Casas.

Entrada pera cavaller 4 rals.—Á las 3.

TEATRO PRINCIPAL DE GRACIA. = Funció per' avuy diumenge, 3.ª de abono. — Lo grandió drama en 5 actes y prólech titolat EL CUCHILLO DE PLATA.

Á las 8.—Entrada 2 rals.

EXPEDICIÓ LLIBERAL Á ITALIA

Aqueixa Comissió tan prompte com arribá la noticia que publicaren los periódichs d' aqueixa ciutat, relativa á la marxa del general Garibaldi á Palermo, se dirigi telegráficamente á Italia pera confirmar la certesa de la noticia y averiguar si l' ausencia del general, de la isla de Caprera, será llarga. Avuy ha rebut la contestació, que confirma la certesa de la noticia y fa creure que la estada de Garibaldi en las cercanías de Palermo será llarga.

En vista d' aixó y essent impossible saludar al patriota italiá, lo que era lo principal objecte de la expedició, aqueixa comissió creyent interpretar los desitjos de la majoria dels subscrits há acordat aplassar la expedició organizada fins que lo general Garibaldi torni á son retiro de Caprera, y la estació sia favorable pera la travessia.

Los senyors suscriptors, donchs, se servirán passar á recullir la cantitat que tenen adelantada

que 'ls hi será retornada en los mateixos punts en que se suscrigueren, mitjansant la entrega del recibo provisional que se 'ls hi lliurará.

Barcelona 17 Octubre de 1879.
La Comissió.

Noticias de Barcelona

DETENCIONS MISTERIOSAS.—Los passatjers que ahir vingueren de Fransa en l' últim tren, observaren que al mateix temps que en las estacions de Girona á Barcelona hi havia moviment de policia, en un compartiment de primera reservat hi anavan un oficial de la guardia civil y un comissari, ó lo que fos, de policia.

Aquells que tals fets notaren, pogueren veure luego que al arribar lo tren á Barcelona, en lo punt en que 's recullen los bitllets, dos agents de policia examinaren los cotxes de primera, y luego que en un departament vegeren á tres subjectes molt decentment vestits de levita, los feren baixar, entregantlos á altres policias y guardias civils allí apostats, los que se 'ls emportaren presos, sens entrar en la estació de passatjers.

No sabem mes. Pot ser mes tart averiguarem qui son los detinguts d' una manera tan misteriosa.

«CLEOPATRA».—Com podrán veure nostres lectors en la secció d' espectacles públics, aquesta nit s' estrena en lo teatro Principal lo poema dramátich en sis actes, escrit per Pietro Cossa, «Cleopatra». L' obra composta expressament pera la companyia Morelli-Tessero, será posada ab gran aparato, segons se despren d' un prospecte de grans dimensions que ha repartit l' empresa, en lo qual á mes de lo argument, se dona nota del repartó, de las decoracions que 's presentarán, pintadas expressament pera aquesta obra, per Alessandro Bazzani, escenógrafo del teatro de Apolo de Roma; dels luxosos trajes que vestirán los artistas, especificant los que lluhirá la senyora Tessero, y del numerós personal que pendrá part en la execució. Creyém que aquest estreno revestirá tot lo carácter de un acontexement teatral, puig l' obra ha tingut extraordinari éxit en Roma y Milan.

FALTA DE LOCAL.—Varis alumnos de nostre Institut, nos demanan fem notar á qui correspongui, la insuficiencia de local en lo siti ahont se dona la classe de Retórica y Poética, en la que, á pesar d' estar col·locat allí un banch poch menos que d' esquena al catedrátich, los puestos no son suficiens pera los numerosos alumnos que á dita assignatura assisteixen.

ACLARACIÓ.—Alguns periódichs locals publicaren ahir la descripció de la visita que vá fer lo senyor Cánovas al vapor «Ciudad de Cádiz», dels senyors Lopez y Companyia. Nosaltres no podém ferho porque la citada companyia no sigué tan galant com los senyors Olano y Larrinaga y companyia que 'ns invitaren per la «Reina Mercedes».

PROPIETARIS DE L' ESQUERRA DEL ENSANXE.—Cridém l' atenció de tots los que ho sian sobre l' anunci de la Junta que trobarán en altre lloch d' aquest número y 'ls encarreguem l' assistencia á la reunió que s' anuncia porque segons tenim entés, s' hi han de tractar assumptos de molta importancia per ells, per l' Ensanxe y per Barcelona entera.

INDUSTRIA DEL PAIS.—En lo carrer del Bou de la plassa Nova, núm. 18, lo senyor Joseph Clará ha establert un nou depósit de joguinas que no dubtém en recomenar á nostres lleigidors per esser género fins avuy vingut del estranger.

Los géneros que ven lo senyor Clará podém assegurar que son molt superiors als tan coneguts d' Epinal venentse bon xich mes barato que aquells.

L' «ATENEU BARCELONES» y DON ANTON CÁNOVAS.—Lo dijous últim l' Ateneu Barcelonés dedicá una vetllada á don Anton Cánovas del Castillo. Ocupava la presidencia lo senyor Sampere y Miquel, tenint á sa dreta al senyor Cánovas y á la esquerra al senyor Duran y Bas. Lo president dirigí algunas frases encomiásticas al ex-president del concell deministres.

Se passá luego á donar lectura d' algunas composicions, habentnos cridat principalment l' atenció un treball sobre 'l catalanisme llegit per lo senyor Sardá.

Lo senyor Rahola, Jaumandreu, y Nannot Renart llegiren també alguns treballs en vers y prosa y lo senyor Palau recitá sa oda á la *Geología*. Lo senyor Cánovas digué algunas paraulas que foren molt aplaudidas per los socis del Ateneu y 's doná per terminada la sessió.

DESGRACIA.—Avans d' ahir á las 8 del vespre, ocorregué una sensible desgracia en una casa del carrer del Rosal. Un home de 60 anys rebé un tiro que 'l deixá mort instantáneament. Fetas las oportunas averiguacions, se sospitá que 'l tiro havia sigut disparat desde altre habitació del mateix carrer, en la que fou detingut l' assistent d' un capitá que ocupava dita habitació.

«L' ESCUT DE CATALUNYA».—L' últim número sortit del periódich catalá «Lo Escut de Catalunya» publica treballs dels senyors Fiter é Inglés, Gras, Massó y Llorens y Riu. La quinta plana conté lo retrato de don Manel Milá y Fontanals. De sa secció de noves copiém la següent:

«Sabém quel' «Associació d' excursions Catalana», está preparant l' acostumada vetllada necrológica en honor dels catalanistas morts durant l' any, y que promet esser tan interessant, com la celebrada lo any anterior per la mateixa corporació.»

COSAS DE L' ADMINISTRACIÓ DE LA VÍA DE SARAGOSSA.—Una persona molt coneguda d' aqueixa ciutat nos diu que haventse remés desde Hosca un bulto, per la vía de Saragossa, pagant en lo punt de sortida los drets pera 'l transport á domicili, al cap de dos dias no havia arribat encare al seu destí. Mes no es aixó sols. Una senyora aná á l' estació de Saragossa pera reclamar de l' oficina, corresponent lo citat bulto y fou tal la manera de contestar del senyor Gefe ó encarregat que la deixá sofocada de tal manera que no tingué valor de contestar ni una paraula; tot porque al reclamar lo bulto digué que s' estranyava que estant allí no s' hagués portat á domicili estant pagant lo transport.

Lo mateix subjecte que 'ns dona la noticia afegeix que moltes altres vegadas ha passat lo mateix en la remissió de bultos á domicili en la mateixa vía y en iguals circumstancias.

Resulta cert alló de que *músich pagat no fá bon só*.

MORT.—De nostre colega «El Diluvio» en sa edició d' ahir tarde, copiém la següent gacetilla:

«Ha mort la nit passada lo professor clínich del Hospital de Santa Creu, don Joan Morell, ferit de dugas punyaladas un any enderrera al retirarse per la nit á sa casa, que la tenia en lo carrer de Sant Rafel.

INCOMPATIBILITAT.—En los tres ó quatre últims números de «El Clamor del Magisterio» se ve tractant de la incompatibilitat que diu existeix en un vocal de la Junta de Instrucció pública, y essent nosaltres enemichs de tota infracció de la Lley, l' aplaudirém si nos demostra que aqueixa existeix en lo cas present. Per las noticias que tenim, nos sembla que «El Clamor» no te rahó en la ocasió present, pero com diu que será mes explícit en un dels números pròxims, nosaltres també nos reservém serho per' aquella ocasió.

INAUGURACIÓ.—Com ja diguerem dias passats, lo pròxim dimars dia 21, se obrirá al servey públich lo nou trajecte que comprén desde Sant Feliu de Torelló á Sant Quirse de Besora, en la via férrea de Sant Joan de las Abadessas.

La Companyia ha anunciat ja lo quadro de trens.

INVESTIDURA.—Han rebut la investidura de Doctor en Medicina y Cirurgia los joves D. Miquel Carbó y Carbó y D. Lleó Formiguera y Soler, apadrinantlos en dit acte lo nostre compatriota Dr. Yañez, catedrátich del Colegi de Sant Carlos.

PASSATJE MAGAROLA.—Sembla que han desaparegut los embarrassos del mal nomenat passatge de Magarola.

Celebrarém que 's conservi net.

MORT.—Ahir á la tarde morí en eixa ciutat donya Narcisa Garriga de Aulés, mare del conegut autor dramátich don Eduart Aulés. Sentim la sensible pérdua que acaba d' experimentar dit senyor á qui doném lo pésam.

DESPEDIDA.—Demá diumenge la companyia que ab tant d' éxit ha treballat en lo teatro del Circo, donará sa funció de despedida.

Per l' entrada que tingué la darrera festa hem de suposar que hi haurá un plé complert.

POLIUTO

M' agrada que de tant en tant fassin óperas com «Il Poliuto», «Aida», «D. Carlos», «Gli Ugonotti» y altres d' arguments del mateix género. ¿Per qué? deurán dir vostés. Porque 'm dona gust veure com se recordan al públich certs episodis bárbaros, per no dir salvatjes, que si no son patrimoni exclusiu de cap religió determinada, son en cambi patrimoni de totes en general.

Qui vegi «Gli Ugonotti» recordará 'l pá que hi donavan un dia ahont no s' era católich; qui vegi «Don Carlos» veurá com si are 'ls carlins cremán cosas, avans cremavan personas; qui vegi «Poliuto» sabrá una vegada mes lo pá que donavan á Roma als que no eran cristians.... Y aixís successivament.

Se veu que 'l bastó ha sigut sempre lo argument mes poderós que s' ha posat en joch per part dels possehedors temporers de la veritat cínica. Quan la veritat han sigut lo bou Apis ó 'l Sol, ¡desgraciad del que desitjava un *beefsteack* del primer ó es mirava al segon ab un vidre fumad ó ab telescopi per trobarhi tacas! Y quan

Jesus tregué 'l nas per dir: «aquí só jo ab l' evangeli y per trasvalsá 'l mon»... ¡valgam lo bon Jesus si n' hi hagué de gent pe 'ls lleons y demás feras, digna representació de la justícia despòtica! ¡Qui hagués sigut Bidel en aquells temps!

Y no 'ls dich res quan los *lares* y 'ls *penates* foren substituïts per las escaparatas y 'ls sants de fusta y de fanch elaborats per escultors mes ó menos manyosos...

Pero ben mirat, ¿qué té que veure tot aixó ab la ópera que avans d' ahir varen cantar en lo Liceo? Res, un hom té la llibertat y 'l progrés en lo moll dels ossos y no hi pot fer mes: encara no se li presenta ocasió ell ha de dirhi la seva contra 'ls enemichs d' anar avant. Vaja, parlem del «Poliuto» qu' es tart y vol ploure.

¿Qué 'n dirém? Ben poca cosa. La senyora Fossa cantá no mes que regularment. En lo primer acte 'm vá agradar en l' *allegro* y prou. Lo senyor Saní 'm semblá desconcertat, no sé si preocupat del final desastrós que l' esperava. Jo si hagués de ser devorat pe 'ls lleons, no sé pas si estaria per canturias, encara que tingué la dona al costat. En lo *credo* (diguemne 'l *credo*, encara que no 's va resar) se varen enfilear massa, tant ell com ella, y quan se vejeren á dalt de tot, perderen la serenitat y anaren detomballons. ¿Qui 'ls ho va dir que donguessin aquell dó tant malaguanyat y tant fora de temps?

Ja tenen sort que 'n Donizzeti es mort... Are lo *duo* final, aquell duo que 'l vulgo canta ab la lletra *no vayas tan aprisa*, ja vá ser un' altre cosa: heu dit, heu cantat y fins heu cridat.

Bé haurém de dir alguna coseta del senyor Quintili Leoni. Los anys no passen en vá, *caro amici*. Diuhen los castellans que *quien tuvo retuvo*. La veu d' en Quintili Leoni ja es apagada y ni es espontánea quan l' esfora ni filigranada quan canta á mitja veu. Ab tot, mes me l' estimo á n' ell ab lo seu estil y sas taulas, que á molts cridaires.

Vaig presenciar com entre 'ls aplausos del públich ressucitava en lo Liceo lo senyor Rodas. Si no l' han contractat per escamotejarnos á n' en Meroles me 'n alegro.

L' orquestá 'm deixá content menos en algun *allegro*. Senyor Ribera, creguim: quan vagi depressa no 's precipiti si no vol ensopegar.

ROBREÑO.

Secció de Fondo

INUNDACIONES

Lo Gobernador de Múrcia al Ministre de la Governació. Cartagena 15, (8. m.) Lo trajecte de Múrcia á Oriuhela está completament inundat á conseqüència de la gran tempestat que va caure anit.

Múrcia, 15 (9.5 m.) Está inundat lo barri de *St. Benito* d' aquesta ciutat. La vía de Madrit y Andalusia interceptadas essent impossible la sortida. Mentres no baixin las ayguas es inútil pendre cap mida. S' ha intentant en vá vadejar la avinguda.

Cartagena; 15, (10.10 m.) L' estació de Múrcia se trova completament aislada de la població á conseqüència de la gran avinguda del riu Segura y Mundo. Son numerosas las degracias personals que se

han de lamentar. Lo servey de trens completament paralisat. No se sab res del tren número 31 de Cartagena. Surt un tren especial ab tropa cap á Beniagan. ab barcas y mariners per auxiliar la gent de la horta.

Múrcia, 15, (12.36 t.) L' inundació dels camps d' aquesta ciutat ha causat víctimas y grans desperfectes. Lo pánich d' aquesta capital es inmens. Donaré detalls conforme me siga possible.

Múrcia, 15 (4 t.) Ab gran exposició de la seva vida ha pogut arribar, d' Alcántarilla, un guardia civil que ha vist vint personas ofegadas en la carretera.

Lo poblet de Nonduermas ha desaparegut essent moltes las casas y barracas destruidas. Las personas han sigut albergadas en lo palau episcopal.

L' inundació ha arribat fins á l' horta de Orihuela. L' arcalde d' Alicant participa que la crescuda del riu ha aumentat fins al punt d' inundar tota la població de Orihuela menos un carrer. No s' han de lamentar degracias personals en aquest terme.

També hi ha hagut inundacions en Andalusia. A Málaga, en la matinada del dimars, las ayguas inundaren varis carrers. S' ha de lamentar la mort d' un home.

A las duas de la matinada del dia 15 Hellin estava incomunicat ab Múrcia y aquesta ciutat ab Alicant. Encare 's temen mes degracias.

Del «*Messenger du Midi*» traduhim lo següent telégrama que per l' importancia que suposém deu atribuhirselhi, insertem en lloch preferent.

«Berlin, 15.—S' ha enviat á Pekin una embaixada alemana extraordinaria, ab lo encárrech de formar un tractat d' aliansa ofensiva y defensiva ab Xina.»

Lo senyor Cánovas está de desgracia. Quan debian fer sensació en Madrit los obsequis que sos amichs de Barcelona li tributan, prenent peu d' aixó per fer veure la popularitat de que gosa; la noticia de que en Frascuelo ha sigut ferit en la plassa de toros de Madrit ha vingut á distreure tota l' atenció fixa hasta tal incident en l' *asombro d' Europa*.

Reflexioni lo Sr. Cánovas, que de segur será profitosa sa meditació. Sens dubte lo primer que sé li ocrorrerá será alló de *sic transit gloria mundi*, després... després; debilitats humanas.

Ahir dia 17 del corrent lo «*Diario de Barcelona*» nos doná per telégrama la noticia de que lo Arxiduch Frederich, germá de la futura esposa de D. Alfons, está malalt de gravetat. Lo dia 13 del mateix mes actual, es á dir, fa ja quatre dias, que lo *DIARI CATALA* dongué la mateixa noticia copiada de un diari inglés.

¡En quin país som tan desgraciat que los periódichs inglesos nos donan quatre dias avans que 'ls nacionals las noticias com la á que 'ns referim, que tan nos interessan á nosaltres y tan poch á 'n ells!

Lo senyor ministre de Marina, en los Concells ultimament celebrats, ha mostrat particular empeyo en que 's realisi lo projectat viatge del rey als ports del Mediterrani, pera que, al visitar la esquadra

de instrucció, pugua convéncers del estat prósper de la marina de guerra espanyola.

¿Y de la marina mercant?
Non ragionar di lor....

LA RESTAURACION TEOCRÁTICA

PER
FERNANDO GARRIDO

III

Los datos que fins are havem trovat en la obra del Sr. Garrido nos revelan clarament y ab tota evidencia que la Espanya anava retrocedint á proporció que la teocracia anava prosperant; que la riqueza desapareixia ab la sombra que despedian los convents y ab las rendas enormes que aquestos disfrutavan, que lo treball era un mito, que la peresa era una virtud, que la despoblació de Espanya al predomini teocrátich se debia, que las carreteras ni existian ni podia obrirsen de novas, que la industria moria y que sols en los convents se vivia com un sibarita, sens ser cap obstacle lo vot de pobresa fet per las corporacions mes ricas de la Europa.

En lo anterior article donarem compte de lo que alguns teólechs habian contestat quan se 'ls preguntá sobre la conveniencia de unir los dos rius Tajo y Manzanares; contestació ridícula é ignominiosa y que sols s' esplica en personas, que buscant lo camí per anar al cel, no sabian trovar lo que debia conduhir d' un poble al altre d' Espanya. Aquella contestació nos revela l' estat á que havian baixat los coneixements científichs de nostre país y 'ns dona, per lo tant, á comprendre lo grau d' instrucció de nostre país.

Las citas que dona lo Sr. Garrido demostren, sens donar marge á cap classe de dubte, que la instrucció no existia, que aquellas universitats que alguns tractan avuy de presentar com á centro del saber humá en los sigles XVI y XVII, no eran altre cosa que edificis destinats a donar á coneixe als temps veniders la gran ignorancia dels sabis espanyols que ocupavan aquellas cátedras.

Efectivament, en la Universitat de Salamanca, empori del saber en los últims sigles, ni sabian los professors, y per lo tant, menos los deixebles, lo que era geografia. En los sevas classes no hi figurava ni un globo, ni una esfera, ni una carta geográfica, y sols s' esplicava alguna que altre cosa del *Almagestes* de Ptolomeo, obra que per altre part faltava en la Biblioteca. En quant á matemáticas, inútil es dir que ni tractavan d' estudiarlas, «perque no eran altre cosa que un teixit de mentidas y sortilegis». Creyan que no era «en virtud del treball y del estudi, sino ab ajuda de la mágica y del diable, com s' entenian aquellas ciencias». ¿Pot donarse, com pregunta lo Sr. Garrido, ignorancia mes supina?

«Preferim errar ab S. Climens, San Bassili y S. Agustí, que acertar ab Descartes y Newton.» Aixó deya una de las proposicions sostingudas en un colegi de Sevilla, publicadas per lo professor Albarado. No era lo seu objectiu la vritat, no era la ciencia lo que buscavan; era senzillament la estupides y la fatuitat. Y veus aquí esplicada la causa de perque creyan que no podia haverhi antípodes; perque S. Agustí havia dit que en cas de haberni devian anar de cap per avall y de peus en

l'aire. Aquesta es la ciencia de S. Agustí y de la teocràcia.

La ciencia teocràtica ha sigut continuada fins a nostres dies per la sapientíssima Universitat de Cervera. «Lluny de nosaltres la perillosa novetat de discorre», deya aquesta Universitat l'any 1827 en una exposició dirigida a Fernando VII.

Y tenian rahó; si lo discorre es l'únic que distingeix al home del bruto, ¿per qué habian de discorre? ¿Per qué pujar un esglau en la escala zoológica? No estavan prou be no discorrirent? ¿No estavan prou be vegetant? Donchs ¿per qué habian de discorre? Aquellas expressions retratan ab tota naturalitat la teocràcia. Pero no desacreditém mes a Espanya, recordant semblants necedats, posém punt a la *il·lustració* dels que governavan lo nostre pais y seguim al Sr. Garrido.

IV

A un pais pobre y faltat de recursos li corresponent un estat polítich deplorable, un govern incapás y desmoralisat, serveys públichs nulos. La monarquia se trobava tan faltada de recursos y de medis pera sufragar los gastos que Felip II hagué de vendre per 6000 rals los títols de noblesa, «sens reparar molt en la calitat de las personas».

L'erari se trobava en condicions tan apuradas, que Felip IV no podia pagar ni als empleats ni als militars en actiu servey. Las fortaleras mitj destruidas y sense canons, artillers que no sabian manejarlos; barcos, pochos y encare aquestos faltats de mariners, caballs com *rocinantes*, homes convertits en donas y esclaus; tal es la pintura de la Espanya en los sigles XVII y XVIII.

Al adveniment de la rama borbónica comensá la Espanya a sortir del estat de embrutiment en que dos sigles de teocràcia y de inquisició l'habian portada. Los borbons que procedian de un pais molt mes adelantat que 'l nostre, que no habian vist al clero tan preponderant com a Espanya, que podian compendre ahont portava aquell predomini pensant tan sols en aquella figura raquíca y estranya, miserable y embruixada, que rematá dignament la dinastia austríaca; los borbons, repetím, debian esforsarse en traure al clero la influencia que tenia y posar a la nació en condicions pera emanciparse de la tutela teocràtica.

Felip V, després de haber tret a la iglesia lo dret de assilo, se proposava suspendre lo Tribunal del Sant Ofici, l'abominable tribunal de la inquisició, la fórmula mahometana *creu ó mort*. Pero no se hi atreví. Aquesta reforma es deguda a Carlos III, que suprimí lo torment y los autos de fé públichs de la inquisició. Y aquí ve de motllo la estadística de las personas *cremadas vivas* per aquell Sant Tribunal en lo espay de 301 anys.

Los últims 18 anys del sigle XV y baix lo paternal govern de la *magnánima* Isabel y de son digne espós Fernando V, condecorats ab lo títol de Católichs, lo célebre Torquemada ne cremá 8.800.

En lo sigle XVI 15,232: en lo XVII 6,028 y en 83 anys del sigle passat foren cremadas 1,589 personas. Jamay los mahometans tindrán en sa historia páginas mes iniquas; jamay de Dahomey podrá sortir un home mes salvatje que l'*immortal* Torquemada. L'espulsió dels jesuitas portada a cap l'any 1767, apropiantse l'Estat los seus bens, fou una de las mi-

das que mes aterraren a la teocràcia; perque eran los millors defensors, gracias a las sevas máximas políticas y morals. Aqueix mateix rey tingué ja 'l valor de firmar las paus ab las nacions mahometanas, Turquia, Alger, Trípoli y Tunez. Totas las costas del Mediterrá tornaren luego a poblarse; no tement los barcos dels piratas del Nort Africa, se cultivaren las hermosas campinyas que avans estavan ermas. Los milions de duros que de aquí sortian per redimir als cautius se quedaren al pais.

Allavoras se fundaren molts de las societats literarias, artísticas y científicas que debian donar vida a la nació y que debian socavar la influencia teocràtica, allavoras comensaren a obrirse algunas fábricas servidas, com pot suposarse per treballadors estrangers, perque lo nostre pais n'estava faltat; los espanyols sols servian encare per frares y sacristans ó per anar a buscar la sopa en los convents.

Los homens que ocupavan los primers destinos de la nació eran estrangers; aquí no 's trobava ni una persona que pogués encarregar-se d'un servey públich ab coneixement y conciencia de lo que debia fer. Pero en temps de Carlos III l'Espanya s'havia transformat, s'havian creat Universitats en que s'ensenyavan las ciencias, s'havian subjectat en ellas los col·legis fundats per los jesuitas, s'havian obert carreteras, s'havian construit molts edificis públichs, la marina havia aumentat en gran manera; en una paraula, a proporció que 'ls convents y 'l clero secular disminuía, la població aumentava y com a conseqüencia feya lo mateix la riquesa pública y privada.

Acabarem lo present article ab alguns datos estadístichs que tan abundan en lo llibre del Sr. Garrido.

La població d'Espanya en 1490 era de 18 milions d'habitans, 40 mil capellans; en 1690, la població era de 7 milions y mitj, y el clero pujava a 168 mil individus.

L'any 1797 en que 'l clero havia disminuít per meytat, la població comprenia 10 milions y mitj d'habitants. Las consideracions las deixém a nostres lectors. Sols hi trobém a faltar lo número d'espósits, que hi deuria haver; pero que sens dubte lo senyor Garrido no haurá trobat los datos en lloch. A haberlos pogut publicar, creyém que aquell dato faría *pendant* ab lo número de frares y monjas que hi havia en Espanya.

Correspondencia

del DIARI CATALA

Madrid 16 Octubre 1879.

Es evident a tothom, fins als mateixos ministerials, que la present situació se trova dominada per una profunda crisi. Lo fet políticament inexplicable de la substitució de Cánovas per Martinez Campos, realisada en lo mes de Mars, doná a coneixe clarament quan enfangats se trobavan los conservadors, obligats a cambiar de postura y pendre altres homens, pro continuant la mateixa política, com si al gastarse los homens no sufrissen detriment las ideas que sustentan. L'abisme cada volta 's fa mes fondo y mes difícil de salvar. Lo ministeri de Martinez Campos está en crisi permanent desde que nasqué; malaltia que ab la po-

lítica hereda del ministeri Cánovas; pro la solució es difícil, perque fora dels conservadors no hi ha atmósfera pera la situació é hi ha que tornar a Cánovas ó llansarse al mar de lo desconegut. Lo desconegut es lo partit constitucional y Cánovas la mateixa política actual y la crisi permanent.

Aqueixa dificultat obliga als conservadors a resistir la crisi efectiva y a prolongarla indefinidament refusant tocar cap qüestió que puga provocarla. Are la deixan per després de reunidas las Córts, y que isca dels debats que en ellas se suscitin.

Sembla que troba obstacles la rescisió del contracte ab lo Banch Hispano-Colonial; donchs sos administradors posan tals condicions, tan onerosas y tan dures que lo Govern se resisteix a admétre-les. Aqueix es un conflicte grave; perque ó hi ha que renunciar a las reformas en lo referent a las aduanas de Cuba, punt de principal interés pera la isla, ó accedir a las pretensions del Banch que exigeix grans compensacions per deixar las rendas d'Aduanas, que avuy percibeix aquell establiment.

Lo retorn de Sagasta ha reanimat als constitucionals; pro ó lo jefe no ha dit res de sos propósits ó tenen la habilitat, avuy tan rara, de callarlos sos amichs. Se creu per alguns que 'ls constitucionals accentuarán un xich sa oposició en sentit mes lliberal. A tant podria obligarlos la estrategia; pro no hi ha que fiarse d'uns polítichs que caminan damunt de la política de balanci, l'únic recurs que queda als homes que perderen la brúxula de las ideas, que son molts en aquestos temps de vaguetats y confusió en que son molts pochos los que saben ahont colocalse.

Se torna a dir que s'alsará l'estat de siti de las provincias vascas y que aquest fet coincidirá ab lo matrimoni regi. Eixas provincias sufren ab excessiu rigor sos desacerts polítichs y son fanatisme religiós; que han donat pretext pera que 'ls conservadors s'ensanyin en sas lliures institucions fent caure sobre d'ellas la espasa destructora de Felip II y com si aixó no fos prou los conservadors las tenen sotmesas a un régimen excepcional, propi dels pobles conquistats. Comprench, n'obstant, que l'estat de siti y 'l caciquisme del general Quesada mes que contra 'ls carlins se dirigeix contra 'ls demócratas d'aquell pais y contra 'ls que al fi, al cap tan rudas probas s'han convenut de que no es un rey absolut fill dels que esqueixaren los furs de Aragó, Catalunya y la mateixa Castella, sino ab la democracia que garantisa a totas las provincias sa completa autonomia.

Ja fá dias que 's digué, pro llavors no ho vaig volguer comunicar, que 'l dijous de la setmana passada foren separats un jefe y dotze ó catorze oficials de la guarnició de Saragossa. La pó es lo síntoma de la debilitat que te postrat a n'aquest govern,

X. DE X.

Paris 15 de Octubre de 1879.

Los periódichs ultramontans manifestan grans esperansas de la propaganda que comensa a fer M. lo conde de Mun, defensant la llibertat del pare de familia per donar a sos fills la ensenyansa que vulgui y per medi de las personas que vulga. Los ultramontans no s'habian

cuidat fins are de defensar semblant llibertat, perque la negan, segons las sevas teorías; pero avuy que la posa en práctica lo govern, ells deuen ser los seus defensors mes decidits. Com ja compendrán los lectors del DIARI, la llibertat defensada per l' ultramontanisme es una llibertat *sui generis*, es la llibertat clerical, que consisteix en ser protegits per una llei en perjudici dels demés, es en una paraula, lo privilegi. Molt esperan los neos de Fransa de la eloqüencia arrebatadora é inspirada del conde y fins arriban á creure que será un nou *Pere l' Hermitá*, que proposantse fer renegar á la Fransa de las ideas que la majoría professa, logrará fer impopular l' article 7, que es la verdadera espasa que 'ls amenassa. Pero á Lyon fou saludat lo predicador sense sotana ab los crits de ¡viva l' article 7! al sortir de la sala, ahont ab tota la bona fé que 's pot suposar, habia defensat la llibertat del pare de familia.

Avuy s' ha verificat la ceremonia de fer entrega lo President á M. Meglia de lo capelo, insignia de la nova dignitat á que ha sigut elevat per Lleó XIII. Al arribar M. Meglia al Elyseo quatre companyías del 85 de línea que formavan lo séquit de honor, han presentat las armas y ha romput immediatament la música. Introduhits en la sala ahont hi habia M. Grevy, tenint á la dreta á M. Waddington y á la esquerra á M. Léperre, s' ha comensat la ceremonia pronunciantse un discurs en llatí y contestantli lo President M. Grevy.

Lo final del discurs del nou cardenal espressa lo desitj de que Deu assisteixi ab sas llums y premihi absas benediccions al President, sa familia, al govern y á tota la Fransa; cosa que la divinitat segurament no olvida, si debém creure que las benediccions divinas portan la riquesa, la llibertat, l' ordre y la felicitat á un país, perque desde que la Fransa está governada per la República, no té que envejar res á las demés nacions d' Europa.

La qüestió de l' amnistía total será una de las primeras que 's tractarán al obrirse las Cámaras. S' assegura que en las primeras sessions se presentarà una proposició, per la que 's demanará la urgencia, demanant concedir l' amnistía á tots los que han sigut escluits de la precedent. Se veurá, per consegüent, obligat lo govern á decidirse en pro ó en contra, y segons totas las noticias, se manifestará contrari á la amnistía total, lo que sentirán de veras tots los verdaders amants de la llibertat y de la justícia.

Respecte á la amnistía, se diu que M. Grevy ha demanat á M. Gambetta y M. Martel una conferencia. Son respectivament los presidents de la Cámara de diputats y del Senat.—X.

==
Esparraguera 16 de Octubre.

En lo tren exprés de Barcelona arribá ahir á Olesa lo Sr. Cánovas del Castillo. Lo acompanyavan lo Sr. Puig y Llagostera, D. Manel Girona, D. Joaquim M. de Paz, lo Marqués de Ciutadilla, lo coronel Camprubí, los diputats Srs. Sedó y Camacho y D. Mariano Rius. Lo acompanyament, donchs, era digne del acompanyat. En la estació los esperavan dos magnífichs carruatjes del concessionari de la línea del Nort, tirats per mulas guarnidas com pera los tres toms, los quals portaren á la comitiva á la fàbrica

del Sr. Puig y Llagostera. En la plassa de Olesa se deturaren un moment y sens baixar del carruatje reberen los saludos del Jutje municipal, Suplent y Secretari, y de un regidor y un agutzil que representavan al Ajuntament.

Los curiosos eran una mitja dotzena. Res de música ni de refresch en los salons de la Lliga de contribuyents y ni tan sols regidors ab banda ni porrers ab massa, com succehí al passar lo Sr. Romero Robledo. Sembla que en una reunió tinguda anit per la Lliga de contribuyents, los liberals lograren que no 's fes cap demostració.

Arribada la comitiva á la fàbrica del Sr. Puig y Llagostera trobaren que á la porta esperava, entre altres al Sr. Cánovas, lo Xich de la Barrequeta. Allí lo senyor Puig y Llagostera presentá lo Xich á D. Anton Cánovas, dientli: «D. Anton, tinch lo gust de presentarli á Juan Martí, coronel de las forsas republicanas y germá del célebre guerriller Vicens Martí», á lo que afegí lo Sr. Sedó: «lo que avuy es lo gefe del Llobregat», completant la frase lo dit Sr. Puig y Llagostera ab las paraulas: «Es lo que avuy te lo partit revolucionari en lo puny. Ja veurá V. don Anton com de mica en mica 'l conduhim al bon camí, puig que es bo aümentat lo partit monárquich-conservador-lliberal ab procedencias revolucionarias».

A tot aixó 'l *xich* callava y feya bé. En aquella escena grotesco-bizantina no sabém qui hi jogava millor paper; si los presentants, lo presentat ó aquell á qui la presentació se feya. Nosaltres sols podém dir que per cap diner en fariam cap dels tres.

Després de la presentació del *Xich*, fou immediatament presentat en Mariano de la Coloma á qui lo senyor Puig y Llagostera calificá també de coronel (de las *hordas* carlistas).

Un dato m' olvidava: entre la presentació del *Xich* y la de 'n Mariano de la Coloma, lo senyor Puig y Llagostera dirigintse al senyor Sedó digué: «Aquí falta en Palet». Després de lo dit sols podria anyadir que visitaren la fàbrica, la presa del Cairat, y que dongueren una ullada al establiment de la Puda; tot lo qual seria poch important per los lectors del DIARI CATALA.

LO CORRESPONSAL.

Comunicat

Insertém á continuació un remittit del Sr. Carbonell rectificant algunas apreciaciones d' una correspondencia de Molins de Rey. A ell sols observarém que no ha dit lo corresponsal que lo Sr. Carbonell exerceixi cap monopoli ni ha afirmat que lo fet fos vritat, fentse eco solzament de un rumor públich.

Sr. Director del DIARI CATALA.

Havent vist avuy en lo DIARI CATALA una correspondencia fetxada en lo dia de avuy en que se diu que en la qüestió d' aceras lo Alcalde donava alguns disgustos á alguns pobres faltats de recursos, pera pagarlas, dech dirli senyor Director que lo senyor Alcalde no ha cobrat ni cobra cap quarto de cap acera, tant de la pedra de Montjuich com de tot lo demés; que als pobres de solemnitat no se n' ha cobrat cap avuy ni se 'n co-

brará cap per are. Despres diu que en la pedra de Montjuich jo y lo senyor Alcalde hem establert un «monopoli» introduhint pedras lo que es completament fals y ment la firma A, que es llibre lo gastar pedra de la meva y que no se 'n reparteix á ningú. Aquest pagés que ha firmat la correspondencia A, com que ell ha de fer moltes aceras al carrer Major no sap de quin modo ferho pera comensar perque ha de vendre vi pera pagarlas.

S. S. S.

Joseph Carbonell y Selva.

Molins de Rey 16 Octubre.

Secció Oficial

JUNTA DE PROPIETARIS

DE LA ESQUERRA DEL ENSANXE

Aquesta Junta invita á tots los senyors propietaris d' edificis ó terrenos situats en la dita part d' Ensanxe á partir desde 'l Passeig de Gracia, á que se servescan concórrer á la Junta general que se celebrará en l' edifici de la nova Universitat lo dia 19 del corrent á las 9 del dematí ab l' objecte de donárloshi compte d' assumptos molt importants.—Barcelona, 12 d' Octubre de 1879.—P. A. de la J.—Francisco Pavía.

ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS DE BARCELONA

Llista de las cartas, impresos y mostrars detingudas en aqueixa administració principal per falta de franqueig, en lo dia d' ahir.

Número 198. D. Gumersindo Comas, sens direcció.—199. Nicolau Cenarro, Caparrosa.—201. Agustí Cosajoana, Tarrassa.—202. Cárlos Golou y Callós, Madrit.—205. Rafel Quesada, Barcelona.—204. D.ª Tresa Moré, id.—205. Enrich Irranquet, sens direcció.—206. Fermi Iriarte, Barcelona.—D.ª Petronilla Torres, id.—208. Teresa Bonsoms, id.—209. Perfecte Maderal, Perdigon.—210. Fondista Quatre Naciones, Sevilla.—211. Joseph Gil, Riudoms.—212. Francisco Font Reus.—213. Joseph Puig, Granollers.—214. Nonito Plandolit y C.^a Manila.—215. Srs. Aldecoa y C.^a Id.—216. Joan Alcalá, id.—217. Joseph Conejos, id.—218. Isabel Peralta, id.—219. Benet Cruz, id.—220. Aldecoa y C.^a id.—221. Antoni Munné, id.—222. Marian Castany, id.—223. Salvi M. Callicó, id.—224. Batista Vida, Joló.

Barcelona 16 d' Octubre de 1879.—L' Administrador principal, *Lluís M. de Zavaleta.*

DEFUNCIONS

desde las 12 del 16 á las 12 del 17 Octubre.
Casats, 3.—Viudos, 2.—Solters, 3.—Noys, 4.—Abortos, 3.—Casadas, 6.—Viudas, 5.—Solteras, 5.—Noyas, 5.

NASCUTS

Varons, 12.—Donas, 5.

ESCORXADOR

Relació dels caps de bestia morts, son pes é import dels drets que han pagat en lo dia 15 de Octubre de 1879.

Bous, 31.—Vacas, 31.—Badellas, 32.—Moltons, 565.—Crestats, 14.—Cabrits, 130.—Anyells, 14.—Total de caps, 817.—Despullas, 444,16 pessetas.—Pes total, 18,890 kilograms.—Dret, 24 céntims.—Recaudació, 4.533'60 pessetas.—Total, 4.977'76 pessetas.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcacions entrades lo dia de ahir

De Marsella, vapor Nuevo Extremadura, ab cànem y altres efectes.

De Cette en 18 horas, vapor Navidad, ab ferro y altres efectes.

De Alicante y Valencia en 30 horas, vapor San José, ab vi y altres efectes.

De Marsella en 1 dia, vapor Segovia, ab sofre y altres efectes,

De Terranova en 14 dias, pol. Verità, ab carbó á la ordre.

Además 3 barcos petits ab varios efectes.

Despatxadas

Vapor Rhone.

Id. Herrera.

Id. Mallorca.

Corbeta Boringnen.

Id. Ricardo.

Goleta Metha.

Además 6 barcos petits ab lastre y efectes.

Sortidas

Cta sueca Peter Dixon.

Id. Theresa.

Goleta Nancy.

Vapor Florence.

Id. Mallorca.

Id. Asturias.

Id. Pizarro.

TELÉGRAMAS COMERCIALS

Liverpool 16 d' Octubre

Vendas de cotó, 7.000 balas.

Preus sens variació.

New-York 15.

Cotó, 10 1/2.

Or, 100.

Arribos 119.000 balas en 5 dias.

La Junta de Agricultura estima la cullita en 81 ojo.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COL·LEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 4 DE OCTUBRE DE 1879.

Londres, 90 d. fetxa, 47'85 per 5 ptas.

Paris, 8 d. vista, 5' 1/2 per 5 ptas.

Marsella, 8 d. vista, 5' 1/2 per 5 ptas.

8 DIAS VISTA		8 DIAS VISTA	
Albacete.	1 1/2 dany.	Málaga.	1/4 dany.
Alcoy	1/2 »	Madrid.	1/4 »
Alicant	5/8 »	Murcia.	5/8 »
Almeria	1/2 »	Orense.	1 1/4 »
Badajos	1/2 »	Oviedo.	5/8 »
Bilbau.	5/8 »	Palma.	1/2 »
Burgos.	3/4 »	Palencia.	5/8 »
Cádiz	3/8 »	Pamplona.	3/4 »
Cartagena.	1/2 »	Reus	3/8 »
Castelló	3/4 »	Salamanca	1 »
Córdoba	1/2 »	San Sebastián.	1/2 »
Corunya	3/4 »	Santander.	3/8 »
Figueras.	5/8 »	Santiago.	3/4 »
Girona	5/8 »	Saragossa.	1/2 »
Granada.	3/4 »	Sevilla	1/4 »
Hosca	3/4 »	Tarragona.	3/8 »
Jeres	1/2 »	Tortosa	3/4 »
Logronyo	3/4 »	Valencia	3/8 »
Lorca	1 »	Valladolit.	3/4 »
Lugo	1 1/4 »	Vigo	3/4 »
Lleyda.	5/8 »	Vitoria.	5/8 »

EFECTES PUBLICHS

Tít. al port. del deute cons. int. 15'27 1/2 d. 15'30 p.

Id. id. exterior em. tot, 16'20 d. 16'27 1/2 p

Id. id. amortisable interior, 36'25 d. 36'40 p.

Ob. del Estat pera sub. fer.-car. 31'35 d. 31'50 p.
Id. del Banch y del Tresor, série int. 97'75 d. 98' p.
Id. id. exterior, 98'25 d. 98'50 p.
Id. Tresor sobre prod. de Aduanas 96'15 d. 96'35 p.
Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª série, 93'25 d. 93'40 p.
Accions Banch Hispano Colonial, 117' d. 117'25
Op. 117'50 116'85

Oblig. Banch Hispano Colonial, 98' d. 98'45 p.
Id. del Tresor Isla de Cuba. 84'75 d. 85'25 p.
Bitllets de calderilla, série B. y C., 98'25 d. 98'50 p.

ACCIONS

Banch de Barcelona, 142' d. 142'50 p.
Societat Catalana General de Crèdit, 111' d. 111'50 p.
Societat de Crèdit Mercantil, 35'65 d. 35'85 p. Op. 35'75
Alumbrat per Gas en Barcelona, Op 131'
Propagadora del Gas, 115'
Real Comp. de Canalisació del Ebro, 10'50 d. 10'75 p.
Ferro-carril de B. a Fransa, 91'15 p. 91'35
Id. Tarrag a Martorell y Barcelona 114'50 115'
Id. Nort d' Espanya, 55' 55'50
d Alm a Val y Tarragona 84' 84'50

OBLIGACIONS

Emprèstit Municipal, 100'25 d. 100'75 p.
Id. id. cédulas hipotecarias, 100' d.
Id. Provincial, 104' d. 104'50 p.
Ferro-carril de Barc. a Saragossa, 93' d. 93'25 p.
Id. id. id.—Série A.—52'25 d. 52'50 p.
Id. id. id.—Série B.—54' d. 54'50 p.
Fer.-car. Tarrag. a Barc. y Fransa, 104'85 d. 105'15 p.
Id. Tarragona a Martorell y Barcelona y de Barcelona a Girona, 102'85 d. 103'15 p.
Id. Barc. a Fransa per Figueras, 59' d. 59'15 p.
Id. Minas S. Joan de las Abadesas, 88'65 d. 88'85 p.
Id. Grau de Valencia a Almansa, 46'75 d. 47' p.
Id. Medina del Campo a Samora y de Orense a Vigo 22'50 d. 22'65 p. Op 23' 22'50
Id de Lérida, Reus y Tarragona 20'50 21'
Tranvia de Barcelona a Sarrià, 89' 89'50.

BOLSI

Segons nota de la casa Espinach.

Cambi mes alt d' avuy 15'30.

Id. mes baix idem 15'27 1/2.

Queda á las 10 de la nit 15'27 1/2 operacions.

ANUNCIOS

CAPSAS PERA DULCES

Supliquém al públich que no las compri sens ans visitar nostre antich y acreditat establiment, carrer de la Pau de la Ensenyansa, número 2. Aquesta casa no deu confondre ab las que sent únicament revenedoras, se titulan sens reparo, primeras fábricas d' Espanya.

ESTABLIMENT TIPOGRAFICH

LA ACADEMIA

DE

EVARISTO ULLASTRES

Publicacions de totes classes d' Obras de lujo y económicas
Especialitats pe 'l Comerç e Industria e Impressions en diferents llenguatjes

Ronda Universitat, 96

BARCELONA

La Restauració Teocrática

Progressos y decadencia del catolicisme en Espanya desde 'l sigle xv hasta nostros dias

per

FERNANDO GARRIDO

Un tomo de 256 páginas, 8 rals.—Llibrería de Manero, Lleona 13, y demás de la capital.—Las demandas al autor, Lauria, 82, BARCELONA.

Carrer de Sant Geroni. Barcelona

Taller de Serralleria Mecánica, Mogut al Vapor,

D' EN PRÀTTS

especialista en artefactes pera fer gaseosas, construir bombas y adobar máquinas

PÍNDOLAS COLLONGUES

Purgantas, laxativas y antibiliosas á base de las sals de Vichy

Lo número 1, es purgant; lo número 2, alcali.

Lo antibiliós del Dr. Collongues preserva y priva lo restrenyament. Es lo millor medi pera curar los cólichs hepáticos, la ictericia y las tacas de la pell. Aumenta y disminueix la secreció de la bilis segons las necessitats de una bona digestió. Poderós tractament pera la gota, lo reumatisme, la diabetes, l'albuminuria, las arenetas, cólichs nefríticos y las enfermetats urinarias. Calma lo sistema nerviós y destrueix las aspresas de la pell en lo período exematós. Conté los progressos de la obéssitat y disminueix las molestias y los inconvenients del estar gras.

Fabricació en Vichy, Farmacia Central de Mr. Fernando Desbiets. — En Barcelona, Dr. Fortuny, farmacia de Monserrat, y en todas las demás.

GUANO-ESTRUCH

Estació Agronómica de Valencia, en comparació d' altres Guanos, inclos lo del Perú. — Dirigirse als Sres. ANDRES ESTRUCH Y COMPANIA, Ronda de San Pere, 176, ó á sos representantes en las principales poblacions agrícolas.

premiat en dotze exposicions nacionales y extranjeras; y analizat per reputats químichs. Aquéix guano es lo que va donar mellers resultats en las provas prácticas fetas per la

BASAR DE SASTRERIA RABASSÓ Y PALAU

ASALT (Carrer Nou de la Rambla) 8, entresol

PARDESSUS, SOBRE-TODOS entretemps: elegant y variat surtit en meltons y tupelins, del pais y extranjers, y en diagonals d' alta novetat.
Pera l' hivern, s' está acabant lo variat y elegant surtit de TRAJOS que tan just crédito han donat á n' aquest establiment, com també l' especialitat que 'n CAPAS y CARRICHS d' anys te acreditat.

NO HI HA CAP CLASSE DE PEDRA

QUE 'S PUGUE COMPARAR AB LA

PEDRA D' ALICANT

DE LAS MELLORS PEDRERAS:

no pren humitat; es fácil de treballar y no s' corca

Se ven, posada al peu de l' obra dintre 'l casco de la ciutat antiga, al preu de
19 DUROS lo metro cúbich, ó sia prop de 2 y $\frac{3}{4}$ RALS lo pam toba, 2.ª clase
24 DUROS » » » » 3 y $\frac{1}{2}$ RALS » » toba fina de 1.^a
26 DUROS » » » » 3 y $\frac{3}{4}$ RALS » » sup^r imperm^{le}

En pessas majors de mitj metro cúbich hi haurá aument per carromato. En partidas grans no s' augmentará rés per aquest concepte, si las pedras grossas no escedeixen del 10 per 100 en mida del total demanat, excepte cuan hi haigi BLOKS de mes de 2 metros cúbichs per quals pessas se farà un preu convencional.

Per mes details, dirigirse carrer de Cristina, n.º 3.

GRAN FÁBRICA

DE TELAS METAL-LICAS

D' AVERLY, MONTAUT Y GARCÍA
SARAGOSSA

Depósitos de pedras de La Ferté y de la Dordonya. — Cedassos pera passar farinas.
— Aparatos moderns pera fábricas y molins.

BRANDRETH

PÍNDOLAS VEGETALS UNIVERSALS

TINGA 'S PRESENT QUE LAS PÍNDOLAS DE BRANDRETH remouhen la causa de las malalties, las quals s' insinuan per tot allá hont existeix la mes petita corrupció en lo cos. A voltas la materia corrompuda 's converteix en vapors ó gasos y afecta als nervis y al cervell.

Es un fet molt notable que 'l consum d' eixas píndolas es extraordinariament superior al de altrás píndolas similars, deventse aixó á que se las recomanan mútuament aixis los individuos com las familias. Aquest apreci que 's fa de las Píndolas de Brandreth ha aixamplat l' àmbit en que 's reconeix la seva utilitat: no sembla sino que 'l recomanarlas es una obligació contreta envers los demés per totas aquellas personas que per ellas mateixas han experimentat las sevas virtuts. Lo valor medicinal de ditas píndolas está reconegut per uns 10.000 metjes que las emplean diariament en l' exercici de la seva professió. Las Juntas de Sanitat las han recomanadas també publicament. Lo seu ús prevé y cura las malalties, expel-lint las impuresas de la sanch pels órgans del estómach y dels intestins. Lo seu propietari posseheix molts testimonis que acreditan la seva eficacia en cassos de constipació, en que després d' emplearse per espay de 20 anys váris medicaments ó medis mecánichs, s' han usat las Píndolas de Brandreth lograntse ab ellas una curació radical. Las malalties biliosas, las erisipel-las y las afeccions de la pell, la diabetes y fins la malaltia dels ronyons se curan ab ditas píndolas sense cap mena de dubte (vegi 's lo cas de Van Wart), aixis com lo reumatisme tant crónich com agut. En lo reumatisme inflamatori 'ls seus efectes son en realitat maravellosos. Lo qui las prova una vegada, no pot menos de creure per complert en la seva eficacia. Curan també la dispepsia, las indigestions, lo mal de cap y las alteracions del fetje y del vas, las malalties verminosas, destruhint tota classe de cuchs, la mala olor del alé, la diarrea, la disenteria, los refradats, la tos, las afeccions de la garganta, lo catarro ó fluxió epidémica, totas las afeccions intestinals, tals com ventositats, indigestions agudas, cólichs, espasmes y 'l cólera morbo, la febre groga, la escarlatina y 'l tifus. Curan per últim, la parálisis intermitent y també la contínua de las camas, encara que s' hagi hagut d' anar ab crosas per espay de 17 anys. (Vegi 's la carta del cónsul Graham). Millers d' impeditos han recobrat l' us dels seus membres tan sols prenent mitja dotzena de dóssis de Píndolas de Brandreth

Mos agents únichs en tota Espanya senyors Alomar y Uriach, carrer de Moncada, número 20, Barcelona.

Se ven en totas las farmácias y droguerías del Regne

JOSEPH
Se'n atmeten
per aquest diari
PASSATJE-CRÉDIT, 1

CENTRO
DE
ANUNCIS

BARRIL
y per tots
los de Barcelona
BARCELONA

SUBMERCIO de las VINYAS

atacadas ó amenassadas

PER LA

PHILOXERA

La casa **Hermann-Lachapelle** (successors de J. Boulet y Comp.^a), te á la disposició dels propietaris de vinyas y viticultors 150 bombas y máquinas de vapor, dispostas especialment per la submerció de las vinyas. — Envia prospectes de franch, dirijintse faubourg Poissonnière, 114. — Paris.

CONFERENCIAS
DE
MATEMÁTICAS

MONTESION, 7, 1.ER

Centro d' anuncis y suscripciones de Beldós y Companyia

Escudillers, 5, 7 y 9

Los anuncis per aquest diari, per los altres de Barcelona, Madrid y demés provincias d' Espanya America y Estranger, se podran portar á aquest Centro about s' hi trobaran grans ventatja.

Tractat d' Higiene Bucal

per lo professor dentista

D. Joseph Bau Martinez

Útil á las personas qu' han de parlar en públich, é indispensable á quants pateixen de la boca.

Se ven á 1 pta. en totas las llibrerías.

OFBLONDINA

Célebres píndolas contra las afeccions nerviosas, debilitat dels órgans sexuals, decahiment é impotencia. Retorna las forsas perdudas é imprimeix nova vida á totas las facultats físich-morals. Personas caducadas per la edat, enfermetats ó gastadas per l' abús en los plahers, están exercint las funciones de la mes robusta juventut.

Farmacia del Dr. Martí, Escudillers, 61, cantonada al carrer de Aray. — Hi ha consultas mélicas.

Dalmau y Tolrá, Germans

Fabricants de Filats delicats y finíssims

Despaig

Carrer de Pelayo, 24. Barcelona

ESTABLIMENTS RECOMENATS

GRAMMNIÁSS

PPLAAS=SAATN=ACIO=NONL

BEASRPAENLYONLA

SECCIÓ TELEGRÁFICA

Telégramas

DE LA PREMPA ESTRANGERA

Lóndres, 15.—Un telégrama de Berlin dirigit al «Standard», diu que 'l tractat de aliança defensiva entre Alemanya y Austria ha sigut ajustat formalment y definitivament firmat.

Un altre telégrama que ha rebut de Berlin lo «Morning Post», diu que Mr. Moltke, en la noticia que ha dirigit al emperador Guillem, recomana que s' augmentin los medis de defensa de l' Alsacia-Lorena.

Los diaris russos discuteixen la urgencia de que s' ajudi á algun gefe afghan pera que usurpi l' autoritat soberana á Herat y Balkh, á fi de contrabalansar l' influencia de l' autoritat semi-británica de Cabul.

Las últimas noticias que s' han rebut de Simla diuen que 'ls gefes dels ghilzais, Kohistanees, Kizibashees y altres tribus, han anat á presentar sos respectes al general Roberts.

Lo campament inglés d' Ali-Kheyl fou atacat per las tribus vehinas, que 's reuniren en gran número pero foren retxasadas y perseguidas, suhint una pèrdua de 23 morts y variós ferits.

A pesar de l' opinió del marqués de Salisbury, la majoria del ministeri inglés vol que 'l general Roberts arribi fins á Herat. Lo marqués de Salisbury espera alcansar que 'ls seus colegas opinin lo mateix qu' ell. A conseqüència de sas entrevistes ab lo primpcep Shcouvaloff, lo gefe del «Foreign-Office» creu poder arreglar la qüestió afghan dividint l' Afghanistan en duas ronas. La del sur, ab Yakoub-Khan reinstalat á Cabul, y la del nort ab un dels pretendents á Herat. L' Afghanistan del nort estaria baix lo protectorat de Rusia, l' Afghanistan del sur baix lo protectorat de la Gran Bretanya.

En aquest cas las líneas de defensa de Cabul serian fortificadas d' una manera tan formidable que foren inexpugnables.

Los ministros no s' atreueixen á arriscarse á una política tan perillosa.

Extracte de telégramas

Madrid, 16.—Los generals Prendergast y Daban están conferenciando ab lo Presidente del consell de ministros.

Es inexacte que 's vagi á contractar un empréstit á Paris destinat á satisfacer las necessitats de Cuba.

Diuenje celebrarán una reunió prèvia 'ls senadors y diputats constitucionals.

Paris 16. — Donya Isabel ha assistit avuy á la missa conmemorativa de la mort de María Antonieta.

Lo ministre del interior ha destituhit 23 arcaldes y tinentes d' arcalde per haber assistit á banquetes lilegitimistas y á dos que anaren á dinars donats á Blanqui; per considerar sediciosos alguns discursos que en ells se pronunciaren.

Un corresponsal del *Soleil* aplica una conversació que tingué ab en Kossuth qui creu perduda la Hungría. Segons ell l' aliança austro-alemana produhirá la aliança franco-russa, y quan estalli 'l conflicte, Austro-Hungría haurá de resistir sola 'l xoch eslavo. Aconsella á Fransa que s' alihi ab Russia; Bismark tracta d' adormir á la Fransa, mes no enganyará á sos homes d' Estat com enganyá á Napoleon.

(Diario de Barcelona).

Madrid, 17.—Lo Rey visitarà á Múrcia pera repartir limosnas á las víc-timas de l' inundació.

La «Gaceta» publica un Real decret dictant disposiciones relativas á la forma pera satisfacer los drets d' imposició del sello real de Castella.

S' assegura que 'l próxim reemplaç se fixará en 60,000 homens, ingressant en las filas 35,000.

Avuy se fixará la fetxa del viatge del Rey; l' acompanyarán los generals Pavía, Echagüe, Ceballos y Sepúlveda.

En la horta de Múrcia s' habian recullit anit 102 cadavres.

Lo Sr. President del Concell de ministros ha remés 10,700 rals pera socorre las víc-timas.

Lo govern ha acordat enviar 1.000 duros á Murcia y 1.000 á Orihuela, además dels ja remesos.

En Orihuela las ayguas pujaren un metro sobre l' altar major de la Catedral.

S' enfonzaren dotze casas y alguns molins.

Se assegura que se aplassarán las qüestions arancelarias sobre la tributació de la Isla de Cuba.

La subcomissió en lo dictámen sobre la esclavitut, sembla que proposa que en 1880 quedin lliures tots los esclaus majors de cinquanta anys, establint pera los demés una escala gradual en condicions pera que 's realisi l' abolicíó en deu anys.

Hi ha inundacions de consideració en Almería. Faltan noticias.

(El Diluvio.)

Telégramas particulars

DEL DIARI CATALÁ

Madrid, 17, á las 3'55 tarde.—Se creu que l' inundació d' Almería ha causat grans estragos. Faltan noticias exactas.

En Orihuela las ayguas minvan.

Se treu lo fanch dels carrers pera impedir lo desarrollo de febres.

En Múrcia s' han enterrat 119 cadavres y se 'n van trobant molts mes.

S' envian á l' horta pa y café pera reanimar á la gent que treballa.

La guardia civil y las tropas salvan heroicament molts personas del perill imminent.

Passan de 2,000 las casas destruidas.

Se parla de la dimissió del senyor Aurióles.

Madrid, 17, á las 10 del vespre. — La comissió nacional proposada per lo periódich «El Imparcial» pera socorre los pobles inundats se ha reunit aquesta tarde.

Se calcula en 100 milions las perduas causadas per la inundació en Murcia.

Es gran lo terror que regna en Orihuela.

Faltan detalls.

Se ignoran los danys de la inundació en Almería y Lorca.

TIPOGRAFÍA «LA ACADEMIA»

DE EVARISTO ULLASTRES